

REPUBLIKA E SHQIPËRISË
KOMISIONERI PËR MBROJTJEN NGA DISKRIMINIMI

Nr. 856/ Prot.

Tiranë, më 12/10/2015

Lënda: Dërgohet Vendimi Nr. 151, datë 12/10/2015, i Komisionerit për Mbrojtjen nga Diskriminimi.

Drejtuar: **Znj. Diana TOMA**
Presidente, Urdhri i Farmacistëve të Shqipërisë
Rruga: "Xhanfize Keko", ish Tipografia Ushtarake
TIRANË

**Këshillit Kombëtar
të Urdhrit të Farmacistëve të Shqipërisë**

Për dijëni: **Z. Andrea MATUA**
Rruga: "Ali Pashë Gucia", Nr. 96
TIRANË

Bashkëlidhur ju dërgojmë Vendimin Nr. 151, datë 12/10/2015, të Komisionerit për Mbrojtjen nga Diskriminimi.

Duke ju falënderuar për mirëkuptimin.

Adresa: Rruga Sami Frasheri, Nr.10, Kati II, Tiranë
(Tek godina e Fondit Shqiptar të Zhvillimit)
Tel: +355 4 2431078
Fax: +355 4 2431077
e-mail: info@kmd.al
web: www.kmd.al

REPUBLIKA E SHQIPËRISË
KOMISIONERI PËR MBROJTJEN NGA DISKRIMINIMI

V E N D I M

Nr. 151, Datë 12/10/2015

Bazuar në informacionin e marrë nga gazeta "Tirana Observer", në artikullin me titull: "Farmacistët kundër urdhrin të ri për daljen në pension: Është diskriminues" të datës 17.06.2015, Komisioneri për Mbrojtjen nga Diskriminimi, bazuar në nenin 32/1/c të ligjit Nr. 10221, datë 04.02.2010 "Për Mbrojtjen nga Diskriminimi", ku sanksionohet se Komisioneri ka kompetencë: "Të kryejë hetime administrative pas marrjes së informacionit të besueshëm për shkelje të këtij ligji", nenit 46 të Kodit të Procedurave Administrative, sipas të cilit: "Procedimi administrativ mund të fillojë me nismën e administratës ose me kërkesën e palëve të interesuara", me Urdhrin Nr. 120, datë 22.07.2015, ka filluar procedurat për ndjekjen kryesisht të çështjes në lidhje me efektet diskriminuese të ndryshimeve në nenin 19 të statutit të Urdhrin të Farmacistëve të Shqipërisë nga ana e Këshillit Kombëtar të Urdhrin të Farmacistëve. Ndërkohë, në rrugë elektronike pranë Komisionerit janë paraqitur dhe dy ankesa të tjera nga një grup farmacistësh pensionistë të qytetit të Pogradecit dhe një grup farmacistësh pensionistë, anëtarë të Urdhrin të Farmacistëve të Shqipërisë, të cilët pasi u informuan për ndjekjen kryesisht të çështjes nga ana e Komisionerit, kërkuan tërheqjen nga ankesa.

Në përfundim të shqyrtimit të çështjes, Komisioneri për Mbrojtjen nga Diskriminimi,

KONSTATOI:

Në artikullin e publikuar nga gazeta "Tirana Observer" në datë 17.06.2015, me titull: "Farmacistët kundër urdhrin të ri për daljen në pension: Është diskriminues" përcillet shqetësimi i ngritur nga farmacistët lidhur me ndryshimet e kryera në Statutin e Urdhrin, ku një ndër pikat që lidhet me të drejtën e ushtrimit të profesionit të drejtuesit teknik, diskriminon ata që mbushin moshën e pensionit dhe që nuk janë të vetëpunësuar, ndërsa ata drejtues teknikë në moshë pensioni që kanë bizneset e tyre lejohen të ushtrojnë profesionin e drejtuesit teknik.

Në nenin 1 të ligjit nr. 10221/2010 "Për Mbrojtjen nga Diskriminimi", parashikohet objekti i këtij ligji, duke u sanksionuar se: "Ky ligj rregullon zbatimin dhe respektimin e parimit të barazisë në lidhje me gjininë, racën, ngjyrën, etninë, gjuhën, identitetin gjinor, orientimin seksual, bindjet politike, fetare ose filozofike, gjendjen ekonomike, arsimore ose shoqërore, shtatzësinë, përkatësinë prindërore, përgjegjësinë prindërore, moshën, gjendjen familjare ose martesore,

gjendjen civile, vendbanimin, gjendjen shëndetësore, predispozicione gjenetike, aftësinë e kufizuar, përkatësisë në një grup të veçantë¹, ose me çdo shkak tjetër”.

Diskriminimi për shkak të përkatësisë në një grup të veçantë është shkak i cili gëzon mbrojtje nga ligji dhe bazuar në nenin 32/1/c të ligjit, Komisioneri ka kompetencë për të shqyrtuar shkeljet që i bëhen zbatimit dhe respektimit të parimit të barazisë në lidhje me këtë shkak.

Mbrojtja nga diskriminimit në fushën e punësimit, duke përfshirë këtu edhe të drejtën për profesion mbrohet në mënyrë të posaçme në Kreun II të Ligjit nr. 10221/2010 “Për Mbrojtjen nga Diskriminimi”, ndërkohë që neni 16 i ligjit përcakton se: “Dispozitat e kreut II të këtij ligji zbatohen në lidhje me kushtet për pranimin në profesion dhe marrjen e lejeve të ushtrimit të profesionit, sidomos në rastet kur personat janë të vetëpunësuar.”

Bazuar në nenin 7 të ligjit nr. 10221/2010 “Për Mbrojtjen nga Diskriminimi”, mbrojtja nga diskriminimi garantohet ndaj çdo veprimi ose mosveprim të autoriteteve publike ose të personave fizikë a juridikë që marrin pjesë në jetën dhe sektorët publikë ose privatë, që krijojnë baza për mohimin e barazisë ndaj një personi apo grupi personash, ose që i ekspozon ata ndaj një trajtimi të padrejtë dhe jo të barabartë, kur ata ndodhen në rrethana të njëjta ose të ngjashme, në krahasim me persona të tjerë ose grupe të tjera personash.

Në zbatim të parashikimeve ligjore, të përcaktuara në nenet 32 dhe 33, të ligjit nr. 10221/2010 “Për Mbrojtjen nga Diskriminimi”, Komisioneri për Mbrojtjen nga Diskriminimi, ka shqyrtuar çështjen duke ndërmarrë hapat si më poshtë:

- Me shkresën Nr. 703, datë 29.07.2015 është bërë njoftimi dhe i është kërkuar informacion subjektit, Urdhri i Farmacistëve të Shqipërisë, në lidhje me çështjen, duke i kërkuar që të paraqesin parashtrime me shkrim mbi pretendimet e grupit të farmacistëve në moshë pensioni të punësuar si drejtues teknik.

Me shkresën Nr. 593, datë 31.07.2015 të dërguar pranë zyrës së Komisionerit për Mbrojtjen nga Diskriminimi, Sekretari i Përgjithshëm i Urdhrit të Farmacistëve të Shqipërisë (UFSH), informon se për shkak se Presidentja e UFSH-së është me leje vjetore parashtrimet në lidhje me kërkesën e bërë do të paraqiten në fillim të muajit Shtator.

Me shkresën Nr. 618, datë 02.09.2015, Këshilli Kombëtar i Urdhrit të Farmacistëve të Shqipërisë, bën me dije se: “Për të përmbushur misionin e UFSH-së, Këshilli Kombëtar i Urdhrit të Farmacistëve që është organi më i lartë vendimmarrës i tij vendosi të miratojë disa ndryshime në nenin 19 të Statutit, ndër të cilat dhe kriterin që një farmacist që të ushtrojë profesionin si drejtues teknik duhet të mos ketë mbushur moshën e pensionit, përjashtuar rastet e të vetëpunësuarve. Drejtuesi teknik i vetëpunësuar ka kuptimin që ai zotëron një biznes me formë juridike të përcaktuar si person fizik e cila përcakton që ky person sjell të ardhura për veten e tij.

¹ Grupi i farmacistëve në moshë pensioni dhe që janë të punësuar si drejtues teknikë.

Farmacistët që kanë mbushur moshën e pensionit dhe janë të vetëpunësuar do iu jepet një farë kohe për vetë faktin se mbi ta përveç barrës si drejtues teknik i rëndon dhe barra e subjektit si biznes dhe Këshilli Kombëtar i UFSH-së nuk mund të marrë një vendim që mund të cenojë interesat ekonomike të subjekteve farmaceutike dhe mund të çojë në falimentimin e biznesit. Në farmacitë ku drejtues teknik i vetëpunësuar është pensionist është më e vështirë gjetja e një drejtuesi tjetër teknik pasi përgjithësisht në farmacitë ku pronari është farmacist kanë të punësuar vetëm një person tjetër kurse farmacitë ku pronar nuk është farmacisti kanë të punësuar më shumë se dy farmacist dhe nuk mund të jetë e vështirë gjetja e një drejtuesi teknik tjetër pasi mund të zëvendësohet me një nga farmacistët e tjerë që përmbush kriteret. Ndërsa për farmacistin që ka mbushur moshën e pensionit por nuk është i vetëpunësuar nuk cenohen interesat e tij ekonomike për vetë faktin se atij nuk i hiqet e drejta e ushtrimit të profesionit si farmacist por thjesht nuk mund të jetë më drejtues teknik. Arsyeet që sollën në marrjen e këtij vendimi dhe që prek në mënyrë të menjëhershme pensionistët që nuk janë të vetëpunësuar u bënë për të garantuar cilësinë e shërbimit, për të mbrojtur konsumatorët nga keq ushtrimet profesionale, për të mbrojtur farmacistët e ndërgjegjshëm por mbi të gjitha për të përmbushur misionin që UFSH-ja ka. Këshilli Kombëtar i UFSH e ka shtruar si diskutim dhe në një moment të mëvonshëm por jo të largët do të shqyrtojë kërkesën për një trajtim të barabartë për të gjithë pensionistët qofshin ata të vetëpunësuar apo jo. Për sa më sipër UFSH ju bën me dije se ky vendim i Këshillit Kombëtar për farmacistët që kanë mbushur moshën e pensionit dhe janë të vetëpunësuar do të jetë i përkohshëm pasi UFSH nuk e ka aspak si qëllim të vetin të nxjerrë dhe për më tepër të zbatojë vendime me efekt diskriminues”.

Bazuar në faktet e mësipërme dhe në analizë të legjislacionit në fuqi, Komisioneri vlerëson:

Kriteret dhe detyrat që duhet të plotësojë drejtuesi teknik i tregtuesit farmaceutik me shumicë përcaktohen sipas ligjit nr. 105/2014 “Për barnat dhe shërbimin farmaceutik në RSH” në nenin 29 të të cilit përcaktohet se: “1. Drejtuesi teknik i tregtuesit farmaceutik me shumicë është çdo shtetas i RSH ose i huaj, që plotëson kërkesat e mëposhtme: a) zotëron diplomë universitare të Fakultetit të Farmacisë..... b) ka një përvojë pune prej dy vjetësh në shërbimin farmaceutik, c) është anëtar i Urdhrit të Farmacistëve. 2. Drejtuesi teknik i tregtuesit farmaceutik është përgjegjës për të gjithë veprimtarinë teknike dhe profesionale që zhvillon tregtuesi me shumicë. 3. Tregtuesi me shumicë ushtron veprimtarinë vetëm në prani të drejtuesit teknik ose të farmacistit të punësuar”.

Gjithashtu, në nenin 40 të ligjit të sipërcituar, përcaktohet se: “1. Drejtues teknik i farmacisë është çdo shtetas i Republikës së Shqipërisë ose i huaj, që plotëson kërkesat e mëposhtme: a) zotëron diplomë universitare të Fakultetit të Farmacisë..... b) ka një përvojë pune prej tre vjetësh në farmaci, c) është anëtar i Urdhrit të Farmacistëve, ç) drejtuesi teknik i farmacisë e ushtron këtë rol vetëm për një farmaci. 2. Farmacia lejohet ta ushtrojë veprimtarinë vetëm në prani të

drejtuesit teknik ose të farmacistit të punësuar. 3. Drejtuesi teknik i farmacisë është përgjegjës për të gjithë veprimtarinë teknike dhe profesionale që zhvillohet në farmaci.”

Në nenin 5 të ligjit Nr.10171, datë 22.10.2009 “Për Profesionet e Rregulluara në Republikën e Shqipërisë”, përcaktohet se: “1. Profesionet e rregulluara në Republikën e Shqipërisë janë profesioni i: a) mjekut; b) stomatologut; c) farmacistit,”, ndërsa në nenin 6 të këtij ligji përcaktohet se: “1. Të drejtën e ushtrimit të një profesioni të rregulluar e ka çdo person, i cili plotëson kriteret e përcaktuara në këtë ligj ose në ligje të tjera, të veçanta. 2. Profesionit ushtrohet si person fizik ose juridik, me cilësinë e të vetëpunësuarit ose të punësuarit, sipas kërkesave të përcaktuara nga UP-ja përkatëse.”

Në nenin 16, të Statutit të Urdhrit të Farmacistëve, përcaktohet se: “*Farmacistët në pension që nuk ushtrojnë profesionin, njihen si anëtarë të Urdhrit pa qenë të detyruar të paguajnë Kuotizacionin e Anëtarësisë. Kur ata punësohen ose vetëpunësohen detyrohen të paguajnë edhe kuotizacionin e Urdhrit. Farmacistët që nuk ushtrojnë profesionin, sepse vuajnë nga një sëmundje invalidizuese, që nuk pajtohet me kushtet që kërkon ushtrimi i profesionit dhe/ose e bën ushtrimin e profesionit të rrezikshëm për popullatën, mbeten anëtarë të Urdhrit si pensionistët.”*

Neni 19, i Statutit të Urdhrit të Farmacistëve (pa ndryshimet që hyjnë në fuqi në datën 01.07.2015), përcakton:

“Leja e Ushtrimit të Profesionit është individuale dhe jepet sipas kriterëve të përcaktuara me vendim nga Këshilli Kombëtar i Urdhrit.

Me Leje Ushtrimi Profesionit pajiset çdo farmacist i anëtarësuar në Urdhër dhe çdo ndihmës farmacist i regjistruar në Regjistrin e Veçantë të ndihmës farmacistëve.

Leja e Ushtrimit të Profesionit bëhet e pavlefshme kur farmacistit apo ndihmës farmacistit i është ndërprerë anëtarësimi apo regjistrimi.

Për të marrë Lejen e Ushtrimit të Profesionit çdo farmacist duhet të paraqesë pranë Zyrës Qendrore të Urdhrit, Çertifikatën e Anëtarësimit dhe një fotografi, kurse çdo ndihmës farmacist Çertifikatën e Regjistrimit dhe një fotografi.

Modelet e Lejeve përcaktohen dhe miratohen me vendim nga Këshilli Kombëtar”

Në ndryshimet që i janë bërë nenit 19 të Statutit të Urdhrit të Farmacistit në mbledhjen e datës 29.05.2015 ndër të tjera është miratuar ndryshimi dhe është shtuar paragrafi:

“Çdo anëtar i Urdhrit të Farmacistëve mund të aplikojë për të qenë drejtues teknik nëse plotëson parakushtet e vendosura në Ligjin “Për Barnat dhe Shërbimin Farmaceutik” si dhe plotëson kriteret e mëposhtme:

- *Të jetë anëtar aktiv vetëm i Urdhrit të Farmacistëve.*
- *Ndaj tij të mos jetë marrë masë disiplinore sipas parashikimeve të nenit 18 pika d) dhe e) të ligjit 9150 “Për Urdhrit të Farmacistëve” brenda një periudhë 3 vjeçare.*

- Të mos vuajë nga probleme shëndetësore që e bëjnë të pa mundur ushtrimin e profesionit.
- Të punojë me kohë të plotë vetëm në farmacinë për të cilën aplikon si drejtues teknik.
- **Të mos ketë mbushur moshën për pension, përjashtuar rastet e të vetëpunësuarve.**
- Të plotësojë dispozitat e Kodit të Punës për sa i përket prezencës së tij në subjektin farmaceutik.
- Nuk është duke ushtruar një detyrë tjetër publike e cila përbën konflikt interesi sipas ligjit "Për parandalimin e konfliktit të Interesave në Ushtrimin e Funksioneve Publike".
- Në Rastet e dy punësimit, për drejtuesin teknik, dy punësimi do të lejohet vetëm brenda qytetit.

Në analizë të legjislacionit të mësipërm nuk rezulton që me ligjet e mësipërme të jetë vendosur një kufizim i tillë, që është vendosur me ndryshimet që i janë bërë Statutit të Urdhrit të Farmacistëve në mbledhjen e datës 29.05.2015. **Pra, duket që kufizimi i vendosur nga Statuti është në tejkalim të legjislacionit që rregullon ushtrimin e profesionit të farmacistëve.**

Funksionet që kryen drejtuesi teknik janë të lidhura ngushtësisht me aftësitë profesionale të tyre dhe nuk ndikohen aspak nga statusi "i punësuar" apo "vetëpunësuar". Ndryshimi i mësipërm në nenin 19 të Statutit të Farmacistëve vendos kufizim në të drejtën e grupit të farmacistëve në moshë pensioni që janë të punësuar, duke i përjashtuar nga e drejta për të qenë drejtues teknik i tregtuesit farmaceutik me shumicë apo të një farmacie. **Pra, grupi i farmacistëve që janë në moshë pensioni dhe që janë të "punësuar" trajtohen në mënyrë më pak të favorshme, (duke u përjashtuar nga e drejta për të qenë drejtues teknik), se sa grupi i farmacistëve në moshë pensioni por që janë të vetëpunësuar, të cilëve ju njihet e drejta për të qenë drejtues teknik.**

Në shkresën nr. 618, datë 02.09.2015 të dërguar Komisionerit për Mbrojtjen nga Diskriminimi, Këshilli Kombëtar i Urdhrit të Farmacistëve ka pranuar trajtimin e pabarabartë të farmacistëve, drejtues teknike në moshë pensioni të cilët nuk janë të vetëpunësuar, por justifikon kriterin e vendosur si të përkohshëm, pasi deklaron se Këshilli Kombëtar nuk mund të cenojë interesat ekonomikë të subjekteve farmaceutike².

Këshilli Kombëtar i Urdhrit të Farmacistëve në komunikimin me zyrën e Komisionerit nuk ka arritur të parashtojë shpjegime të arsyeshme në lidhje me domosdoshmërinë e vendosjes së kriterit për trajtimin e pabarabartë të farmacistëve drejtues teknikë në moshë pensioni.

Ligji "Për Mbrojtjen nga Diskriminimi", në nenin 3, pika 3, parashikon se: "Diskriminimi i tërthortë" është ajo formë diskriminimi që ndodh kur një dispozitë, **kriter** apo praktikë, e paanshme në dukje, do ta vinte një person ose grup personash në kushte jo të favorshme, në lidhje me shkaqet e parashtruara në nenin 1 të këtij ligji, në raport me një tjetër person ose grup personash, si dhe kur ajo masë, kriter a praktikë, nuk justifikohet objektivisht nga një synim i

² Drejtues teknik në moshë pensioni të vetëpunësuar në bizneset e tyre.

ligjshëm, ose kur mjetet e arritjes së këtij synimi, ose nuk janë të përshtatshme, ose nuk janë të domosdoshme dhe në përpjesëtim të drejtë me gjendjen që e ka shkaktuar atë”.

Në përfundim, për sa më sipër, Komisioneri vlerëson se kriteri i vendosur nga Këshilli Kombëtar i Urdhrit të Farmacistëve në mbledhjen e datës 29.05.2015, i cili përjashtoi farmacistët në moshë pensioni të cilët nuk janë të vetëpunësuar, për të ushtruar profesionin si drejtues teknikë përbën diskriminim të tërthortë.

PËR KËTO ARSYE :

Mbështetur në nenet 1, 2, 3/3, neni 7/1, neni 16, neni 21/1, nenin 32, pika 1/c), si dhe nenin 33, pika 11 të Ligjit Nr.10221/2010 “Për Mbrojtjen nga Diskriminimi”, Komisioneri për Mbrojtjen nga Diskriminimi,

V E N D O S I :

1. **Konstatimin e diskriminimit të tërthortë** të farmacistëve drejtues teknikë në moshë pensioni që nuk janë të vetëpunësuar nga vendimi i marrë nga Këshilli Kombëtar të Urdhrit të Farmacistëve të Shqipërisë në mbledhjen e datës 29.05.2015.
2. Në referim të pikës 1, Këshilli Kombëtar i Urdhrit të Farmacistëve, rekomandohet që të konstatojë pavlefshmërinë e pjeshme të vendimit të Këshillit Kombëtar të Urdhrit të Farmacistëve, për sa referohet në këtë vendim.
3. Bazuar në nenin 33 pika 11, të ligjit “Për Mbrojtjen nga Diskriminimi”, Këshilli Kombëtar i Urdhrit të Farmacistëve detyrohet që brenda 30 (tridhjetë) ditëve të njoftojë Komisionerin, lidhur me veprimet e ndërmarra për zbatimin e këtij vendimi.
4. Në referim të nenit 33, pika 11 e ligjit 10221/2010 “Për Mbrojtjen nga Diskriminimi”, moszbatimi i këtij vendimi sjell si pasojë ndëshkimin me gjobë sipas parashikimeve të bëra në pikën 13 të po këtij neni.
5. Kundër këtij vendimi lejohet ankim sipas ligjit.

Ky vendim hyn në fuqi menjëherë.

